

174 . Sibiu | Punct: Piața 1 Decembrie 1918 | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 143469.215

Perioade: Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Evul Mediu, Perioada modernă

Tipuri sit: tip neprecizat

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Ioan Marian Țiplic

Instituții: Universitatea "Lucian Blaga", Sibiu

Raport

Terenul supus intervenției arheologice preventive se află la cca. 100 m SV de Capela Crucii, în punctul terminus al str. 9 Mai, în imediata apropiere a sediului Băncii Române de Dezvoltare, făcând legătura între străzile Gral. Magheru și 9 Mai. În această zonă vechea tramă stradală a fost afectată de modernizările efectuate în anii 80' și 90' ai sec. XX, o parte din clădirile aflate la capătul dinspre Piața 1 Decembrie 1918, fiind demolate cu acest prilej.

Spațiul actualei Piețe 1 Decembrie 1918, fosta Piață a Gării, a fost unul situat în afara centurii de fortificații a orașului, dar a prezentat un interes deosebit deoarece în preajma Porții Gușteriței, ce a fost situată în zona de intersecție a str. 9 Mai și str. N. Teclu, a funcționat o mănăstire dominicană. Din complexul de clădiri aparținând acesteia nu a mai rămas nimic, ele fiind distruse în anul 1659 de trupele principelui Rakoczi II.

Aproximativ pe locul fostei biserici a mănăstirii a fost amplasat, în anul 1683 un grup statuar, crucifix, provenit din biserica mănăstirii dominicane. În jurul acestui grup statuar s-a ridicat, în anul 1755, biserica aflată astăzi în Piața 1 Decembrie 1918 și cunoscută sub numele de Capela Crucii. Crucifixul este important pentru arta gotică transilvăneană deoarece este o realizare a meșterului Petrus Lantregen din Austria, fiind datat în anul 1417.

În cea mai mare parte a sa materialul arheologic este compus din ceramică, dar au fost descoperite și două monede și 2 pipe din ceramică. Materialul ceramic și una dintre cele două monede au fost descoperite în stratul de decopertare. Materialul ceramic este compus din destul de multe fragmente aparținând unor forme variate: tigăi cu picioare, oale cu una sau două torți de dimensiuni diferite, de la recipiente de băut la vase mari de provizii. Nu lipsesc nici formele speciale, precum un picior de cupă. Această ceramică este de calitate medie, din pastă ordinară arsă oxidant mai mult sau mai puțin complet. Majoritatea vaselor au fost smălțuite cu verde în interior (destul de frecvent cu nuanțe), în timp ce exteriorul este simplu sau decorat cu vopsea albă. Remarcăm destul de multe fragmente de capace aparținând tipului plat cu buton central, dar și tipului clopot, cel mai adesea decorate în exterior cu motive geometrice pictate cu vopsea albă și eventual accentuate cu smălț verde sau maroniu. De asemenea au apărut și câteva vase decorative, din grupa farfuriilor și castroanelor, cu tortițe prin care se fixau de pereți sau mobilier. Pe ansamblu acest material este caracteristic sec. al XVIII-lea, majoritatea formelor fiind însă în uz și în prima parte a secolului următor.

Ceramica cenușie este reprezentată de un fragment din partea superioară a unui urciur. Vasul era de calitate excepțională, cu exteriorul lustruit, și este caracteristic secolului al XVIII-lea.

La categoria ceramicii de lux menționăm un singur fragment dintr-un capac lucrat din pastă alb-gălbuie foarte fină, arsă oxidant complet. Exteriorul este acoperit cu un smălț alb cu reflexe albastre pe care s-au pictat motive florale policrome. Piesa pare să provină din atelierele habane și datează din prima jumătate a sec. XVIII.

Tot la categoria ceramicii trebuie menționate și câteva fragmente de cahle. O piesă de colț aproape

întreagă prezintă un fond smălțuit verde, iar decorul reliefat este smălțuit cu alb. Un alt fragment aparține unei plăci cu marginea puternic articulată și are exteriorul smălțuit cu verde închis, un strat gros peste angoba albă. Cel mai vechi obiect descoperit în săpături este tot un fragment de cahlă placă, cu fondul verde și decorul geometric de tip tapet, smălțuit cu alb și nunațe verzui. Piesa este produsă în atelierele habane și datează cel mai probabil de la sfârșitul sec. XVII sau începutul celui următor.

Importante în ceea ce privește datarea sunt și cele două pipe aflate în stare foarte bună, ce se datează în perioada cuprinsă între sfârșitul sec. XVIII și jumătatea sec. XIX.

Materialul numismatic este compus din două monede: una descoperită în stratul vegetal, iar cealaltă a fost descoperită în stratul din care a rezultat și ceramica. Prima este o monedă elvețiană, ce a fost bătută în anul 1914 și se leagă de prezența trupelor austro-ungare în zona Sibiului în primul război mondial. Cealaltă este o monedă de la Maria Tereza, descoperită în S1, și datează stratul cu material ceramic.

Având în vedere cele prezentate mai sus se poate conchide că suprafața cercetată nu a avut niciodată construcții realizate din zidărie de piatră sau cărămidă, fiind un spațiu deschis. În perioada evului mediu, fiind în imediata apropiere a fortificațiilor Porții Gușteriței, a fost integrată în zona de protecție a acestora, fiind în cea mai mare parte a timpului o zonă mlăștinoasă, inundabilă. Totodată, în perioada de funcționare a mănăstirii dominicane, terenul în care a fost efectuată cercetarea arheologică nu a fost utilizat ca suprafață construită, fiind din nou lăsat liber.

În perioada sec. XIX a fost amenajat ca parc, fiind integrat, după construirea clădirii Gării CFR, în piața aflată în fața acesteia.

Ceramica și materialul numismatic descoperit arată că doar în perioada sec. XVIII și apoi în cursul sec. XIX, terenul a fost unul afectat de diverse lucrări de amenajare, probabil nivelări menite să asigure patul pentru construcțiile ce au fost efectuate în capătul actualelor străzi Gral. Magheru și 9 Mai. Ulterior definitivării tramei stradale, în cursul sec. al XIX-lea, terenul a fost amenajat ca parc, funcționalitate pe care a avut-o până la momentul demarării lucrărilor de construcție a imobilului ce va adăposti un hotel.

Informații suplimentare online

[Raportul 3503 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
